

**Pan
Aleksander Bąk
Wójt Gminy Kostomłoty**

**ul. Ślężna 2
55-311 Kostomłoty**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 6 września do 19 listopada 2004 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Kostomłoty. Głównym celem kontroli było sprawdzenie legalności postępowania w zakresie realizacji dochodów i wydatków budżetowych gminy oraz udzielania zamówień publicznych i gospodarowania mieniem, w szczególności w 2003 r. i w I półroczu 2004 r. Ustalenia kontroli zawiera protokół wręczony 19 listopada 2004 r. Panu Wójtowi.

Kontrola wykazała, że zadania z zakresu gospodarki finansowej w większości były wykonywane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości wynikały głównie z nieprzestrzegania wewnętrznych uregulowań, w tym uchwał Rady Gminy dotyczących gospodarowania mieniem. Niektóre nieprawidłowości wynikały z nieprzestrzegania ogólnie obowiązujących przepisów, ale w głównej mierze miały one charakter formalny. Pozytywnie należy ocenić fakt, że już w trakcie kontroli część uchybień została skorygowana lub podjęto działania zmierzające do ich wyeliminowania, m.in.:

- została opracowana i wprowadzona w życie zarządzeniem nr 119/04 Wójta Gminy z 06.10.2004 r. instrukcja w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;
- ujawnione w trakcie kontroli różnice w stanie gotówki w kasie i w stanie znaków skarbowych zostały wyjaśnione i rozliczone – pod datą 21.09.2004r. zostały skorygowane zapisy księgowe i ewidencyjne stanu gotówki oraz znaków skarbowych;
- postanowieniami: nr Fin.3111-323/04, nr Fin.3111-324/04 i nr Fin.3111-325/04 z 02.11.2004r. zostały wszczęte postępowania podatkowe w sprawie zmiany wysokości zobowiązań podatkowych, które zgodnie z ustaleniami kontroli wymagały zmiany i ustalenia w sposób wynikający z przepisów prawa podatkowego;
- postanowieniem nr Fin. 3111-1/04 z 02.11.2004r. została sprostowana pomyłka w okresie zwolnienia od podatku rolnego gruntów z tytułu ich nabycia, podanym w decyzji organu podatkowego;
- dokonano prawidłowego skasowania znaków skarbowych,
- na rachunek budżetu gminy zostały wniesione dodatkowe kwoty z tytułu opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych - łącznie przedsiębiorcy wpłacili 465,93 zł, a jednemu przedsiębiorcy zwrócono 49,50 zł z tytułu nadpłaconej opłaty za zezwolenie j.w.;

- Rada Gminy przyznała Wójtowi Gminy dodatek specjalny, przysługujący zgodnie z przepisami regulującymi wynagrodzenia pracowników samorządowych;
- zwiększony został o 1.310,78 zł stan ewidencyjny wartości niematerialnych i prawnych.

W niniejszym wystąpieniu zostały przedstawione najważniejsze zagadnienia, które wymagają podjęcia działań naprawczych bądź usprawnienia działalności Urzędu.

Stosownie do przepisów art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), Wójt Gminy ustalił dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, o której mowa w ust. 1 art. 10 tej ustawy. Elementy zasad rachunkowości zostały ustalone w dwóch dokumentach: w „Zakładowym planie kont dla budżetu gminy, Urzędu Gminy i funduszy celowych w Kostomłotach”, wprowadzonym zarządzeniem Nr 1/2002 z 25 października 2002 r., oraz w „Zasadach prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej”, wprowadzonych zarządzeniem Nr 6/99 z 25 października 1999 r., ze zmianami. Wystąpiły różnice między tymi dokumentami, które dotyczyły m.in. metod wyceny należności i zobowiązań oraz rzeczowych składników majątku obrotowego. Katalog aktywów i pasywów, których zasady wyceny zostały unormowane w „Zakładowym planie kont...” był znacznie szerszy niż w „Zasadach prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej”. Wykaz stosowanych programów komputerowych do prowadzenia ksiąg rachunkowych, który stanowił załącznik Nr 3 do ww. zarządzeniu Nr 6/99, nie był aktualizowany. W niektórych przypadkach podane w wykazie wersje oprogramowania były inne niż wersje stosowane w okresie kontrolowanym, np. wersja programu „Księgowość budżetowa jednostki”. Użytkowane były także programy, które nie zostały wymienione w „Wykazie programów komputerowych”, np. oprogramowanie w zakresie podatku rolnego i podatku od nieruchomości od osób prawnych. Przepisy art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy o rachunkowości wymagały, aby jednostka posiadała aktualny wykaz programów z określeniem wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Stosowane procedury zatwierdzania do realizacji dowodów księgowych, stanowiących podstawę przelewu środków z rachunku bankowego, nie zostały ustalone w formie pisemnej przez kierownika jednostki, wbrew wymogowi określone w art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.). Wymienione dowody były zatwierdzane do realizacji łącznie przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy, mimo że nie wynikało to z uregulowań wewnętrznych.

W objętych kontrolą raportach kasowych i wyciągach bankowych oraz dowodach księgowych zostały stwierdzone nieliczne przypadki nieprzestrzegania uregulowań zawartych w wewnętrznych instrukcjach, tj. w: „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych budżetu gminy Kostomłoty”, „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Kostomłoty” i „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Kostomłoty”. Nieprawidłowości w tym zakresie polegały na: nieoznaczeniu rozchodowych dowodów kasowych numerem, pozycją i datą raportu kasowego; braku sprawdzenia i/lub zatwierdzenia do wypłaty źródłowych dowodów księgowych, niezachowaniu chronologii zapisów w raportach kasowych i niesporządzeniu raportu kasowego, mimo wystąpienia operacji gotówkowych, oraz nieprawidłowym anulowaniu kwitów stanowiących druki ścisłego zarachowania.

Pracownica wykonująca obowiązki kasjera prowadziła szczegółową ewidencję także tych druków ścisłego zarachowania, które sama pobierała do kasy w celu udokumentowania wpłat gotówki, tzn. kwitariuszy przychodowych K-103 i dowodów wpłaty KP. Na stanowisku kasjera nie było pisemnych upoważnień do pobierania druków ścisłego zarachowania, zaakceptowanych przez kierownika jednostki lub jego zastępcę, oraz rejestru upoważnień, mimo że było to wymagane na podstawie pkt 8 w części II „Szczegółowej” wewnętrznej „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Kostomłoty”.

W bilansie Urzędu Gminy stany i rodzaje należności i zobowiązań zostały wykazane zgodnie ze stanami kont zespołu 2-„Rozrachunki i roszczenia”, wynikającymi z sald kont syntetycznych i analitycznych w bilansie zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2003 r., tj. według wydruku komputerowego bilansu zamknięcia z 29.04.2004 r. Jednak w tym wydruku salda niektórych kont zostały wykazane jako salda sald należności i zobowiązań. Z przedstawionych w protokole kontroli szczegółowych ustaleń wynikało, że faktyczne należności były wyższe o 1.546,93 zł, a zobowiązania o 1.396,93 zł od wykazanych w bilansie. Ze względu na oparcie się na ww. wydruku przy sporządzaniu sprawozdań, wystąpiły także różnice między faktycznymi kwotami zaległości (554.341,68 zł) i nadpłat (1.588,33 zł) w dochodach budżetowych, wynikającymi z ewidencji księgowej, a kwotami zaległości (542.283 zł) i nadpłat (1.558 zł), które zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2003 r. Podobne różnice wystąpiły także w sprawozdaniu Rb-27S za I półrocze 2004 r. – według ewidencji księgowej zaległości wynosiły 525.696,92 zł i nadpłaty 992,18 zł, a w sprawozdaniu zostały wykazane kwoty zaległości 507.740 zł i nadpłaty 962 zł. W sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S zaległości i nadpłaty w dochodach pobieranych przez Urząd Gminy zostały wykazane w kwotach wynikających ze sprawozdań jednostkowych Urzędu. W sprawozdaniach jednostkowych dane w tym zakresie powinny być wykazane zgodnie ze stanem faktycznym, wynikającym z ksiąg rachunkowych, tj. analitycznych kont podatkowych i innych, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 7 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia.

W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2003 r. skutki finansowe z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych i udzielenia przez gminę ulg (bez ulg ustawowych) zostały zawyżone łącznie o 27.789 zł. Ogólna kwota omawianych skutków finansowych została wykazana w kwocie 558.205 zł, a powinna być wykazana kwota łączna 530.416 zł. W sprawozdaniach za I półrocze 2004 r. skutki finansowe z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych i udzielenia przez gminę ulg zostały wykazane w kwocie 394.341 zł, a powinny być wykazane w kwocie 396.328 zł. Główną przyczyną wystąpienia powyższych różnic w sprawozdaniach za 2003 r. było wykazanie skutków udzielonych ulg ustawowych w podatku od nieruchomości. W obu ww. okresach sprawozdawczych zostały natomiast pominięte skutki finansowe z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości w przypadku nieruchomości podmiotów, do których miały zastosowanie zwolnienia od podatku wprowadzone przez Radę Gminy. W powyższym zakresie sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP powinny być sporządzane według zasad,

określonych w § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 i § 7 ust. 3 powołanej wyżej „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”.

W zakresie wymiaru oraz ewidencji księgowej przypisów i odpisów, w objętych kontrolą podatkach, nie zostały stwierdzone większe uchybienia. W sprawach, które wymagały wyjaśnienia, już w trakcie kontroli organ podatkowy wszczął postępowanie podatkowe w celu ustalenia w prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego. Sprawy te dotyczyły udzielenia lub zastosowania przysługujących podatnikom ulg w podatku rolnym. Kontrola rozliczeń z inkasentami z tytułu poboru I i II raty łącznego zobowiązania pieniężnego za 2003 r. ujawniła, że w jednym przypadku nieprawidłowo obliczono prowizję inkasenta, tj. została ona zawyżona o 419,03 zł.

Nie zostały zachowane koperty, w których znajdowały się przesłane pocztą deklaracje na podatek od nieruchomości od osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej, co nie pozwalało na ustalenie faktycznego terminu złożenia deklaracji, które wpłynęły po 15 stycznia danego roku podatkowego, tj. po terminie określonym w art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.). Zachowanie kopert jest niezbędne dla celów dowodowych, ponieważ zgodnie z przepisami art.12 § 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.), termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem m.in. nadano pismo w polskiej placówce pocztowej.

Na koniec 2003 r. z zapłatą łącznego zobowiązania pieniężnego zalegało 371 podatników, tj. 16,8% ogólnej ich liczby, a zaległości wynosiły 411.791,11 zł, co stanowiło 20,2% należności za ten rok podatkowy. Na 30.06.2004r. zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym posiadało 393 podatników na kwotę 392.380,17 zł. W stosunku do dłużników organ podatkowy zastosował przysługujące mu czynności egzekucyjne, tj. wysłał upomnienia do dłużników i skierował do organów egzekucyjnych tytuły wykonawcze, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541). Jednak postępowanie to nie było skuteczne. Ze szczegółowej kontroli postępowania egzekucyjnego w stosunku do podatników, których zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym na 30.06.2004 r. były wyższe niż 5.000 zł (17 podatników), posiadających zaległości w kwocie łącznej 207.284,72 zł, (52,8% ogólnej kwoty zaległości), wynikało, że według stanu na 19.10.2004r. zostały uregulowane zaległości w kwocie 27.544,99 zł, a na zaległości w kwocie 45.562,80 zł zostały ustanowione hipoteki przymusowe z wpisem w księgach wieczystych. Z analizy okresów, z których pochodziły zaległości, oraz podejmowanych czynności i środków egzekucyjnych w stosunku do dłużników wynikało, że w myśl przepisów art. 59 § 1 pkt 9 ustawy - Ordynacja podatkowa wygasły, wskutek przedawnienia, zobowiązania podatkowe w łącznej kwocie 3.868,20 zł. Wnioski o wpis hipoteki przymusowej były kierowane do właściwego sądu rejonowego po podjęciu czynności egzekucyjnych. Organ podatkowy nie występował z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej, w celu niedopuszczenia do przedawnienia zobowiązania podatkowego po doręczeniu decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, co umożliwiały przepisy art. 35 § 2 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa - przed 1 stycznia 2003 r., a po tej dacie art. 35 § 2 pkt 1 lit.a) tej ustawy,.

Również wysokie, były zaległości w podatku od środków transportowych. Na 31.12.2003 r. wynosiły one 22.174,05 zł, a na 30.06.2004r. - 25.258,55 zł - w tym 17.209,35 zł to zaległości z 2003r. i lat

wcześniejszych. We wszystkich przypadkach do właściwych urzędów skarbowych zostały przekazane tytuły wykonawcze. Według informacji na 18.11.2004 r., wskutek przedawnienia wygasły zobowiązania podatkowe w podatku od środków transportowych w łącznej kwocie 4.558,75 zł. W przypadku tego podatku, nie było stosowane zabezpieczenie należności hipoteką przymusową.

W Urzędzie Gminy nie było informacji o sposobie realizacji przez organy skarbowe niektórych tytułów wykonawczych, wystawionych na zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym i w podatku od posiadania środków transportowych, przekazanych jeszcze w 1997 r. Urzędy skarbowe, do których zostały skierowane tytuły wykonawcze, nie przekazały żadnych informacji o podjętych w tym zakresie działaniach. Wierzyciel nie korzystał z przysługującego mu uprawnienia do uzyskania w organie egzekucyjnym informacji o sposobie załatwienia wniosków egzekucyjnych, określonego w § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541).

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie zadania inwestycyjnego „budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Paździoro” zostały popełnione dwa błędy formalne. W protokole ZP-1 wartość szacunkowa zamówienia była podana w kwocie brutto, łącznie z podatkiem VAT, a zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm.), przez wartość zamówienia należało rozumieć wartość szacunkową zamówienia, ustaloną przez zamawiającego z należytą starannością, bez podatku od towarów i usług (VAT). W jednostce kontrolowanej nie było pisemnego potwierdzenia przekazania informacji o wyniku postępowania, przesłanej pocztą elektroniczną do Urzędu Zamówień Publicznych, co było wymagane przepisami art. 21 ust. 3 powołanej wyżej ustawy.

Nieprawidłowością w gospodarowaniu mieniem komunalnym było udzielenie, przy sprzedaży najemcom w trybie bezprzetargowym mieszkań, bonifikaty w wysokości 95%, zamiast w wysokości 90%, zgodnie z § 14 lit. a) uchwały Nr XXXVI/207/98 Rady Gminy z 25 marca 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Kostomłoty, w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 uchwały Nr III/10/02 z dnia 6 grudnia 2002 r. Ze złożonych przez Pana Wójta wyjaśnień wynikało, że przedmiotowa uchwała nie precyzowała pojęcia „równoczesnej zapłaty” ceny za nieruchomość, a intencją Rady było stosowanie bonifikaty w wysokości 95% ceny lokalu w latach 2003-2004 oraz, że w przypadku pozostania tych lokali własnością gminy, szacunkowe koszty niezbędnych na remonty sprzedanych mieszkań wyniosłyby ok. 37.700 zł. Niemniej, konsekwencją niezastosowania wyżej powołanych postanowień uchwał Rady Gminy, dochody gminy ze sprzedaży lokali mieszkalnych najemcom w okresie objętym kontrolą były niższe łącznie o 7.620,85 zł.

Inne uchybienia przy sprzedaży nieruchomości miały charakter formalny i polegały na:

- podaniu do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przed przeznaczeniem tych nieruchomości do sprzedaży przez Zarząd Gminy;
- braku w aktach spraw dokumentu, z którego wynikałoby, że informacje podane w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i w ogłoszeniach o przetargach były zaakceptowane przez Zarząd Gminy, mimo że zgodnie z art. 35 ust. 1 i art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.) był to organ właściwy do

sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz do ogłoszenia, organizacji i przeprowadzenia przetargu;

- niepodawaniu w ogłoszeniach o przetargach wszystkich informacji, o których mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami i które były wymagane zgodnie z § 12 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz. U. Nr 9, poz. 30 ze zm.);
- wyznaczaniu w ogłoszeniach o przetargach terminu do wniesienia wadium, który był niezgodny z przepisami § 4 ust. 2 powołanego rozporządzenia; zgodnie z ogłoszeniami wadium należało wnieść najpóźniej w dniu przetargu, a zgodnie powołanymi przepisami termin wpłacenia wadium nie mógł upłynąć później niż 3 dni przed dniem otwarcia przetargu;
- niedokumentowaniu sposobu obliczenia kosztów opracowania dokumentacji niezbędnej do zbycia nieruchomości (wycena rzeczoznawcy, dokumentacja geodezyjna, operaty szacunkowe, opinie itp.), które ponosił nabywca lokalu mieszkalnego, będący jego najemcą, stosownie do § 12 ust. 6 uchwały Nr XXXVI/207/98 Rady Gminy z 25 marca 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Kostomłoty, w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 2 uchwały Nr III/10/02 z dnia 6 grudnia 2002 r.

Kontrola wykazała, że część zaległości w dochodach należnych z tytułu gospodarki nieruchomościami pochodziła nawet z lat 1995-1996. Do dłużników były wysyłane upomnienia i wezwania do zapłaty; z większością zalegających z zapłatą najemców lokali, użytkowych i mieszkalnych, zostały następnie rozwiązane umowy o najem. W przypadku trzech najemców lokali użytkowych zapadły wyroki sądowe, ale dłużnicy byli niewypłacalni. W wyniku podejmowanych działań tylko niewielka część zaległości została uregulowana. Zgodnie z art. 118 Kodeksu cywilnego, termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe, np. z tytułu czynszu za lokale, wynosi trzy lata, chyba że bieg terminu przedawnienia ulegnie przerwaniu, i w przypadkach, gdy upłynął termin przedawnienia roszczeń z tytułu najmu lokali, mogą mieć zastosowanie przepisy art. 117 § 2 Kodeksu cywilnego, tj. uchylenie się dłużnika od zaspokojenia roszczeń. Niezbędne jest więc wykazanie większej aktywności w dochodzeniu wierzytelności gminy i podjęcie bardziej skutecznych działań, także z wykorzystaniem uregulowań zawartych w uchwale Nr X/58/03 Rady Gminy z 30 października 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania terminu zapłaty oraz rozkładania na raty wierzytelności jednostek organizacyjnych gminy Kostomłoty z tytułu wierzytelności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa, w celu niedopuszczenia do przedawnienia roszczeń i ewentualnego uchylenia się dłużnika od ich zaspokojenia.

Kontrola wykazała, że gmina zwróciła się do Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej o udzielenie dotacji pismem z 17 czerwca 2004r., mimo że zapłata drugiej i ostatniej części zobowiązania za zakupione pojemniki została dokonana 16 czerwca 2004r. Stosownie do pkt 3 i 3.6 „Regulaminu dotowania niektórych przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu ochrony zdrowia i ochrony środowiska na terenach wiejskich”, dotacje z Funduszu mogły obejmować wyłącznie zadania będące w trakcie realizacji, co wykluczało dotowanie inwestycji już zakończonej i refundację wcześniejszych wydatków. Umowa z Funduszem została zawarta 28 czerwca 2004r., środki dotacji wpłynęły na rachunek budżetu gminy

30 czerwca 2004r., a jednocześnie gmina była zobowiązana do zakończenia inwestycji do 30 czerwca 2004r., tzn. do dnia, w którym otrzymała dotację. Dotrzymanie takich postanowień umowy nie było możliwe. W efekcie we wrześniu 2004 r. gmina zwróciła otrzymane środki w kwocie 9.300 zł i dokonała pełnego rozliczenia z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej.

Z kontroli powyższego zagadnienia wynikało także, że nie był prowadzony spis spraw oznaczonych symbolem „30” i dla tych spraw nie był stosowany dalszy podział klasyfikacji akt, tj. III i IV stopnia podziału, ustalony w „Jednolitym rzeczowym wykazie akt dla organów gmin i związków międzygminnych”, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.), a także w załączniku nr 9 „Wykaz akt finansowo-księgowych wg grup tematycznych dla celów archiwowania dokumentów księgowych” do „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Kostomłoty”. Obowiązek założenia spisu spraw dla każdej, końcowej w podziale klasyfikacji, pozycji jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz gromadzenia i przechowywania wszystkich pism (dokumentów), dotyczących jednej sprawy w sposób, który umożliwia ustalenie daty wszczęcia i zakończenia sprawy, wynikają z § 16 ust. 1 „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych”, wprowadzonej powołanym rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Znak sprawy nie zawierał wszystkich elementów, o których mowa w § 18 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia.

Z tytułu nadzoru nad przebiegiem realizacji zadań gminy, odpowiedzialność za stwierdzone uchybienia ponosi Wójt Gminy.

Przedstawiając powyższe do wiadomości, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Regionalna Izba Obrachunkowa wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania uchybień i nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:

1. Wyeliminowanie rozbieżności między zasadami wyceny aktywów i pasywów oraz wymogami dla zapisów księgowych i dla ewidencji operacji gospodarczych, ustalonymi w „Zakładowym planie kont dla budżetu gminy, Urzędu Gminy i funduszy celowych w Kostomłotach” i w „Zasadach prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej”, oraz zaktualizowanie wykazu programów komputerowych stosowanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych, z podaniem wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, w celu dopełnienia wymogów dla dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości, zawartych w art. 10 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).
2. Uzupełnienie wewnętrznej „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwowania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Kostomłoty” o stosowane procedury w zakresie zatwierdzania do realizacji dowodów księgowych, stosownie do przepisów art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).
3. Przestrzeganie postanowień części III „Dokumentacja kasowa” wewnętrznej „Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych budżetu gminy Kostomłoty” zakresie:

- a) oznaczania rozchodowych dowodów kasowych numerem, pozycją i datą raportu kasowego - pkt 15 w części III;
 - b) sprawdzania pod względem merytorycznym i formalnym oraz zatwierdzania do wypłaty wszystkich źródłowych dowodów kasowych – pkt 11 w części III;
 - c) codziennego sporządzania i zamykania raportów kasowych oraz chronologicznego ujmowania dowodów w raportach kasowych – pkt 16 w części III.
4. Anulowanie kwitów w kwitariuszach przychodowych zgodnie z zasadami określonymi w pkt 10 w części II „Szczegółowej” wewnętrznej „Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Kostomłoty”.
 5. Wyłączenie z czynności służbowych kasjera obowiązku prowadzenia ewidencji szczegółowej tych druków ścisłego zarachowania, które sam pobiera do kasy dla udokumentowania wpłat gotówki, w celu formalnego zabezpieczenia bezpieczeństwa obrotu gotówkowego.
 6. Wykazywanie w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S z wykonania planowanych dochodów budżetowych faktycznych kwot zaległości i nadpłat w dochodach budżetowych, wynikających z ksiąg rachunkowych, tj. analitycznych kont podatkowych i innych, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 7 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia.
 7. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów budżetowych faktycznych kwot skutków finansowych z tytułu obniżenia górnych stawek podatkowych i udzielenia przez gminę ulg, bez ulg i zwolnień ustawowych, tj. sporządzanie sprawozdań w tym zakresie według określonych w § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 oraz § 7 ust. 3 powołanej wyżej „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”.
 8. Egzekwowanie od podatników wykazywania gruntów stanowiących nieużytki w informacjach dotyczących podatku od nieruchomości, a nie w informacjach dotyczących podatku rolnego, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) oraz dokonanie niezbędnych zmian w tym zakresie w ewidencji przedmiotów objętych ww. podatkami w urzędzeniach księgowych dla celów podatkowych.
 9. Obliczenie prowizji inkasenta, wskazanego w protokole kontroli na str. 22, od faktycznie zainkasowanej kwoty II raty łącznego zobowiązania pieniężnego za 2003 r. i dokonanie rozliczeń nadpłaconej w maju 2003 r. kwoty prowizji.
 10. Zachowywanie kopert, w których przesyłane są deklaracje (informacje itp.) na podatki stanowiące dochód budżetu gminy dla ewentualnych celów dowodowych, stosownie do przepisów art.12 § 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.).
 11. Wykorzystywanie w większym zakresie możliwości zabezpieczenia należności podatkowych, określonych w dziale III „Zobowiązania podatkowe” w rozdziale 3 „Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych” w ustawie – Ordynacja podatkowa, a zwłaszcza instytucji hipoteki przymusowej, w celu niedopuszczenia do przedawnienia należnych gminie podatków; dokonanie

szczegółowej analizy zaległości podatkowych z tytułu podatków pobieranych przez Urząd Gminy, wynikających z kont podatników (osób fizycznych i osób prawnych oraz innych podmiotów), w celu ustalenia kwot zobowiązań podatkowych, które wygasły wskutek przedawnienia oraz podjęcia przysługujących organowi podatkowemu bardziej skutecznych działań w celu zabezpieczenia zobowiązań podatkowych i ich wyegzekwowania.

12. Skorzystanie z uprawnienia wierzyciela do uzyskania w organie egzekucyjnym informacji o sposobie załatwienia wniosków egzekucyjnych, określonego w § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541), a zwłaszcza informacji o załatwieniu tytułów wykonawczych, dotyczących zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym i w podatku od środków transportowych, skierowanych do egzekucji jeszcze w latach 1997-2002.
13. Jednoznaczne określanie przez pracodawcę środka transportu w poleceniach wyjazdu służbowego, stosownie do przepisów § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).
14. Podawanie w protokole z postępowania o zamówienie publiczne wartości zamówienia, rozumianej jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 ze zm.).
15. Przestrzeganie postanowień § 14 uchwały Nr XXXVI/207/98 Rady Gminy z dnia 25 marca 1998r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Kostomłoty, w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 4 uchwały Nr III/10/02 z dnia 6 grudnia 2002r., w zakresie wysokości bonifikaty udzielanej przy sprzedaży lokali mieszkalnych najemcom w trybie bezprzetargowym.
16. Dokumentowanie sposobu obliczenia kosztów opracowania dokumentacji niezbędnej do zbycia nieruchomości (wycena rzeczoznawcy, dokumentacja geodezyjna, operaty szacunkowe, opinie itp.), które ponosi nabywca lokalu mieszkalnego, będący jego najemcą, stosownie do § 12 ust. 6 uchwały Nr XXXVI/207/98 Rady Gminy z 25 marca 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Kostomłoty, w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 2 uchwały Nr III/10/02 z dnia 6 grudnia 2002 r., w celu ponoszenia przez nabywców faktycznych kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży.
17. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108) w zakresie:
 - a) ustalania terminu wniesienia wadium w taki sposób, aby wyznaczony termin umożliwiał komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wpłaty - § 4 ust. 6 rozporządzenia;
 - b) podawania w ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym danych wymienionych w art. 35 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603) - § 13 pkt 1 rozporządzenia.

18. Dokonanie szczegółowej analizy zaległości w dochodach w gospodarowaniu mieniem gminy, pod kątem możliwych do zastosowania czynności egzekucyjnych w stosunku do dłużników, z uwzględnieniem sytuacji ekonomiczno – finansowej każdego z dłużników oraz wykorzystaniem postanowień uchwały Nr X/58/03 Rady Gminy z 30 października 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania terminu zapłaty oraz rozkładania na raty wierzytelności jednostek organizacyjnych gminy Kostomłoty z tytułu wierzytelności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa, w celu wyegzekwowania należnych gminie kwot oraz niedopuszczenia do ich przedawnienia i ewentualnego uchylenia się dłużników od zaspokojenia roszczeń.
19. Wyeliminowanie pomyłek w przekazywaniu rozliczeń dotacji otrzymanych przez gminę.
20. Zakładanie spisu spraw dla każdej, końcowej w podziale klasyfikacji, pozycji jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz gromadzenie i przechowywanie wszystkich pism (dokumentów), dotyczących jednej sprawy w sposób, który umożliwia ustalenie daty wszczęcia i zakończenia sprawy, stosownie do przepisów § 16 ust. 1 „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych”, wprowadzonej rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.) oraz oznaczanie spraw znakiem zawierającym wszystkie elementy, o których mowa w § 18 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnoszę o poinformowanie Izby, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:
Pan Kazimierz Łapa
Przewodniczący
Rady Gminy